

بسم الله الرحمن الرحيم

هفته پژوهش کرامی باد

رموز پژوهشگری

واحد پژوهش مدرسه علمیه شهید بهشت الهدی

علی آباد کتول

تعریف پژوهش

پژوهش فرآیندی منطقی و معقول و مطالعه ای منظم و سازمان یافته است که هدف آن کشف روابط بین پدیده ها و درک اصول و قواعد کلی بین آنهاست .

تحقیق عبارت از جست و جویی از روی علاقه مندی ، نظم ، دقت و حوصله روشمند برای رسیدن به حقیقت موضوعی است .

جوینده حقیقت در جست و جوی درستی پدیده ، سخن ، ادعا و نتیجه ای است .

اسباب و عواملی که میزان این دشواری را کاهش و ضریب موفقیت در حقیقت یابی را افزایش می دهد ، عبارتند از :

۱- علاقه مندی (علاقه ، کار را جدی و خستگی را کاهش می دهد)

۲- حوصله (فرد بی حوصله در نیمه راه می ماند)

۳- دقت و نظم (بی دقتی ، وصول به نتیجه را عقب می اندازد)

۴- روش مندی (بدون آن تحقیق انجام نمی گیرد یا ناقص و ناتمام یا دشوار می شود)

با توجه به موارد فوق تعریف جامع تری از تحقیق می توان ارائه داد :

تحقیق ، جست و جو و تلاشی از روی علاقه مندی ، حوصله ، دقت و نظم روشمند برای یافتن حقیقت موضوعی است .

پژوهش علمی ، مطالعه ای نظام مند و کنترل شده تجربی و انتقادی درباره یک یا چند قضیه فرضی در زمینه روابط احتمالی میان پدیده های طبیعی است .

کارکردهای پژوهش :

* پژوهش ، دانش نو می آفریند .

* امکان کشف کاربرد تازه دانش ممکن را فراهم می کند .

* پژوهش می تواند منبع درآمد مادی باشد .

* موجب حل مسائل و تضادهای جامعه می شود .

* موجب پیشرفت جامعه می شود .

* به بشر این توانایی را می بخشد که بهتر با دنیای خود رابطه برقرار کند و به هدف هایش برسد .

* پژوهش به آموزش بهتر می انجامد و دانش نو و توسعه برنامه های آموزشی ، مکمل یکدیگرند .

ویژگی های پژوهش علمی :

۱- هدفمندی

۲- تکرار پذیری

تداوم این روند و زایایی پرسش و پاسخ ، به کشف مجهول های بسیاری می انجامد .

به عبارتی پرسش ، کلید تحقیق و پژوهش است .

پژوهشگر وقتی رنج تحقیق را بر خود هموار می کند و نکته ی ناگشوده ای را می گشاید و مجهولی را معلوم می دارد ۷ باید دیگران و مخاطبان خود را از تحقیق خود مطلع سازد .

زیرا انسان ضمن آنکه از کشف مجهولی لذت می برد ، به طور غریزی مایل است یافته اش را به دیگران نیز عرضه کند . تحقیق در این مرحله به کمال می رسد .

در حقیقت ، تحقیق به سکه ای شباهت دارد که یک روی آن محقق و روی دیگر آن خوانندگان و مخاطبان او هستند و تا مادامی که عرضه نشود ، محقق کامل نمی شود .

*سید حسن اسحاقی ، رموز پژوهشگری ، قم ، مرکز نشر هاجر ، ۱۳۹۲

در جست و جوی دست یابی به هدفی عملی است و به تصمیم گیری درباره چیزی منجر می شود .

تحقیق بنیادی :

هدف عمده آن افزایش حیطه دانش و آگاهی است این نوع تحقیق ، نتیجه گراست .

د : تحقیق علی – مقایسه ای :

این نوع از تحقیق در پی یافتن علت های احتمالی یک الگوی رفتاری و بررسی علل پس از وقوع آنهاست .

پرسش ، کلید دانش و پژوهش :

در مقدمه ی هر تحقیق و پژوهش ، ایجاد پرسش و سوال درباره ی مسئله ای از ملزومات پژوهش است .

پرسش انسان را به جست و جوی یافتن پاسخ وامی دارد . نکته جالب آن است که پرسش در عین حال که نشانه ندانستن است ، خود از دانستن و دانش سرچشمه می گیرد .
هم سوال از علم فیزد هم جواب

همپنان که خار و گل از خاک و آب

مولانا

پرسش همانند چشمه ای زاینده است ، زیرا نهایتا هر پرسش به یک پاسخ و آگاهی می رسد . اما هر آگاهی و دانشی ، خود بار دیگر پرسش های دیگری پیش می آورد و

۳-دقت و اعتماد

۴-تعمیم پذیری

۵-افزایشی بودن

۶-تجربی بودن یا آزمون پذیری

۷-صبرطلبی

۸-شهامت طلبی

۹-مسئله مداری

۱۰-نظریه پردازی

۱۱-تخصص ورزی

انواع تحقیق :

الف – تحقیق ابتکاری :

پژوهشی برای یافتن و کشف حقیقتی است که بر دیگران مجهول بوده و پیشتر کسی بدان نپرداخته است .

ب – تحقیق تکمیلی (یا تاییدی و نوگستری) :

پژوهشی بر اساس آنچه پژوهشگران دیگر یافته اند و روشننگری درباره مواردی است که در تحقیق پیشینیان مبهم یا مجهول مانده است .

ج – تحقیق کاربردی :

